

Dominika Cendrowicz

University of Wrocław

dominika.cendrowicz@uwr.edu.pl

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2358-7188>

Renata Raszewska-Skałeczka

University of Wrocław

renata.raszewska-skalecka@uwr.edu.pl

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7467-5703>

Reforms of the administration of provision – selected directions of change and development in the sphere of public education and social welfare

<http://dx.doi.org/10.12775/SIT.2023.001>

1. General remarks

This study is part of an academic discussion on the directions of change and development of the administration of provision, providing an analysis and evaluation of selected public administration reforms. The analysis and evaluation will be based on the example of public education and social welfare, which represent those spheres of the administration of provision that are now facing numerous challenges on an unprecedented scale, resulting not only in the necessity to redefine its tasks, but also the ways of their implementation. Recognising that the future is never entirely predictable, it becomes necessary to outline certain direc-

tions of change and development in public administration.¹ The publication will attempt to formulate an assessment of the directions of the reforms of the administration of provision in the indicated areas of its activity. Moreover, it will provide answers to the questions of the source of impulses for reforming administration today, as well as the mechanisms that trigger and shape these reforms. The proposed qualitative changes in the operation of public administration amount to a reflection on the processes of modernising its structures and activity in the sphere of provision, the reasons and goals for their implementation in the area of educational services and social welfare provided by it, its social expectations, and challenges occurring in the conditions of a social market economy.² Recently, they have also been linked to the COVID-19 outbreak and the armed conflict in Ukraine.

There is no doubt that in a state governed by the rule of law, the principle of subsidiarity³ plays an important role in public education as well as in social welfare, whose “core [...] is the kind of freedom which the individual can only realise in a territorial community, and not under authoritarian and totalitarian regimes.”⁴ In

¹ H. Kisilowska, *Hierarchia ważności wyzwań administracji publicznej wobec kryzysu ekonomicznego w Polsce i w Europie*, in: *Administracja publiczna wobec wyzwań kryzysu ekonomicznego i jego konsekwencji społecznych*, eds. W. Mikułowski, A. Jezierska, Warszawa 2014, p. 14.

² See judgment of the Constitutional Court (further: CC) of 1. April 2008, SK 96/06, “Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego. Zbiór Urzędowy. Seria A” 2008, No. 3, it. 40; decision of the CC of 9. June 2010, SK 32/09, “Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego. Zbiór Urzędowy. Seria A” 2010, No. 5, it. 55; more broadly: L. Kieres, *Spółeczna gospodarka rynkowa w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego*, “Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu” 2014, No. 372, pp.180–192.

³ D. Cendrowicz, *Kontekst zasady pomocniczości*, in: *Prawo administracyjne – zagadnienia ogólne i ustrojowe*, eds. J. Blicharz, P. Lisowski, Warszawa 2022, pp. 155–160.

⁴ I. Lipowicz, *Samorząd terytorialny XXI wieku*, Warszawa 2020, p. 138. More on the principle of subsidiarity see, *inter alia*: Ch. Millon-Delson, *Zasada subsydiarności - założenia, historia, problemy współczesne*, in: *Subsydiarność*, ed. D. Milczarek, Warszawa 1998, pp. 32–33; A. Szpor, *Państwo a subsydiarność jako zasada prawa w UE i w Polsce*, “Samorząd Terytorialny” 2001, No. 1–2, pp. 3–19; D. Wacinkiewicz, *Horyzontalny wymiar zasady subsydiarności – uwagi w kontekście koncepcji decentralizacji i samorządu terytorialnego Tadeusza Bigi*, “Prawo” 2021, Vol. 333, pp. 463–476.

respect of the administration of provision, the principle of subsidiarity prescribes first and foremost the implementation of public tasks as close to the citizen as possible. This principle is treated as a justification for decentralisation, as indicated by the Constitutional Court's interpretation to the effect that "[...] the state should not perform tasks that can be performed more efficiently by smaller communities of citizens."⁵

The principles of subsidiarity and decentralisation in the rule of law should accompany the introduced reforms of the administration of provision, for which the impetus is provided by a number of remedial concepts and visions for changes in their positioning between tradition, the present, and the future of the activities undertaken by it. As a general principle, the reforms are based on a critique of tradition (the past) and the present, with the aim of shaping the future.⁶ The research objectives in the sphere of the administration of provision relate to the shaping of conditions for achieving its effectiveness within the organisational and legal system of state and local self-government bodies – a link between tradition and the future. They constitute research challenges and search impulses within the framework of new emerging paradigms of the administration of provision,⁷ the notion of which is permanently inscribed in the conceptual grid of the science of administrative law.

⁵ Judgment of the CC of 12. March 2007, K 54/05, "Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego. Zbiór Urzędowy. Seria A" 2007, No. 3, it. 25.

⁶ See J. Boć, *Obywatel wobec ingerencji współczesnej administracji*, "Prawo" 1985, Vol. 138, p. 185; M. Miemieć, W. Miemieć, *Reformowanie administracji publicznej*, in: *Między tradycją a przyszłością w nauce prawa administracyjnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Janowi Bociowi*, ed. J. Supernat, Wrocław 2009, p. 483.

⁷ J. Łukasiewicz, *Tradycje badawcze i zmiany paradygmatów w nauce administracji*, in: *Między tradycją a przyszłością w nauce prawa administracyjnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Janowi Bociowi*, ed. J. Supernat, Wrocław 2009, p. 457.

2. The determinants of the administration of provision reforms based on the example of public education and social welfare

Reforms of the administration of provision are nowadays related to globalisation in multiple contexts of meaning, including globalisation marked by the events of the revolution in communication and information. Public administration faces new challenges in a global world. These include, in particular, demographic change, climate change, rising public debt, the migration crisis,⁸ the development and use of information and telecommunication technologies related to the needs of the information society,⁹ the COVID-19 pandemic,¹⁰ or, most recently, the provision of care and education to children and young people from Ukraine.¹¹ These de-

⁸ J. Blicharz, L. Zacharko, *Przyszłość samorządu terytorialnego w dobie globalizacji*, "Przegląd Prawa i Administracji" 2021, Vol. 125, pp. 163–164.

⁹ See A. Mednis, *Rewolucja technologiczna w zarządzaniu publicznym. E-administracja*, in: *Administracja i zarządzanie publiczne. Nauka o współczesnej administracji*, ed. D. Sześciło, Warszawa 2014, pp. 221–232; R. Kusiak-Winter, J. Korczak (eds.), *Ewolucja elektronicznej administracji publicznej*, Wrocław 2021.

¹⁰ J. Behr, *Usługi publiczne w czasie pandemii COVID-19. Analiza z uwzględnieniem specyfiki świadczenia usług niematerialnych*, "Prawo" 2021, Vol. 333, p. 183 et seq. It should be added that the epidemiological situation during COVID-19 forced administrative entities to modify the provision of public services, including education by electronic means, which also has an impact on the emerging new challenges and societal expectations towards this form of public service provision.

¹¹ In the wake of Russia's aggression against Ukraine and the influx of Ukrainian citizens into Poland, a number of legal regulations were adopted to facilitate the admission of children and young people from Ukraine to Polish schools. These include the provisions of the Act of 12. March 2022 on Assistance to Ukrainian citizens in connection with the armed conflict on the territory of that country (Journal of Laws of 2023, item 103), hereinafter: AoAUC, and the Regulation of the Minister of Education and Science of 21.03.2022 on the organisation of education, upbringing and care of children and youth who are Ukrainian citizens (Journal of Laws, item 645). In addition, the provisions of the Regulation of the Minister of National Education of 23.08.2017 on the education of persons who are not Polish citizens and persons who are Polish citizens who received education in schools operating in the educational systems of other countries (Journal of Laws of 2020, item 1283) and the Act of 14. December 2016 – Educational Law (Journal of Laws of 2023, item 900)

velopments are becoming an implication for political and administrative reforms, followed by sectoral reforms, notably in the field of education or social welfare.

The administration of provision is an organisation and a structure subject to transformation in the context of changes in the legal order and the impact of policy on administration,¹² including, *inter alia*, the evolution of the share of service providers within its scope,¹³ the impact of economics and market mechanisms on the administration of provision,¹⁴ changing social expectations of consumers in the market for educational services, and the challenges of marketisation of public services.¹⁵

Education in the information society and also in the educational services provided constitute the most important sphere of activity of the administration of provision, as it feeds the public administration structures in the state with educated personnel. The development of the educational process in society (information, knowledge, skills, predisposition, and experience of personnel) serves the development of the state and the common good.

were amended. See more broadly P. Gąsiorek, *Kształcenie uczniów z Ukrainy w roku szkolnym 2022/2023*, Lex 2022.

¹² R. Kusiak-Winter, *Otoczenie polityczno-prawne administracji publicznej*, "Przegląd Prawa i Administracji" 2017, Vol. 111, pp. 103–116. According to Z. Duniewska, "administrative law is the most politicised branch of law, and that applies equally to the process of its initiation, creation and application," more broadly Z. Duniewska, *Prawo administracyjne – wprowadzenie*, in: *System Prawa Administracyjnego*, Vol. 1. *Institucje prawa administracyjnego*, eds. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel, Warszawa 2015, p. 117.

¹³ See B. Śliwerski, *Problemy współczesnej edukacji. Dekonstrukcja polityki oświatowej III RP*, Warszawa 2009; idem, *Szkoła w wirażu zmian politycznych. Bez cenzury*, Kraków 2012; idem, *Diagnoza uspołecznienia publicznego szkolnictwa III RP w gorsecie centralizmu*, Kraków 2013; idem, *Edukacja (w)polityce. Polityka (w) edukacji. Inspiracje do badań polityki oświatowej*, Kraków 2015; I. Lipowicz, *Samorząd terytorialny jako podmiot administracji świadczącej*, "Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny" 2015, J. 3, p. 119 et seq.

¹⁴ See A. Jeżowski, *Ekonomika oświaty w zarządzaniu szkołą*, Warszawa 2012.

¹⁵ See D. Sześciło, *Rynek. Prywatyzacja. Interes publiczny. Wyzwania rynkowania usług publicznych*, Warszawa 2014; G. Rosa (ed.), *Konsument na rynku usług*, Warszawa 2015; A. Drapińska, *Zarządzanie relacjami na rynku usług edukacyjnych szkół wyższych*, Warszawa 2012.

In the educational services market, the school is changing¹⁶ and becoming competitive at all levels of education.¹⁷ The process of transformation in the modern school and educational services can be observed against the background of changes occurring primarily in the global environment, i.e. through global access to students' knowledge, global access to the labour market for school leavers, the global context of school management, global educational market trends, and the market value of knowledge or the competitiveness of educational services. The school as an institution is undergoing evolution and remains subject to the principle of continuity of change. An example of change is the reform of education, which has become a priority task within the framework of the ongoing changes in various areas of social, economic, and cultural life, as well as local and globalisation challenges and the fact of Poland's accession to the European Union in 2004. Changes in schools in the age of globalisation are necessary, as influenced by the progress of science and technology and the volatility of educational challenges and the social expectations of educational participants as well as consumers in the market of educational services. An unstable environment impacts the changing goals of education, educational tasks, objectives of educational policy, forms and methods of operation, organisational structures of schools, the scope of regulation by law, school staff, and participants in education. The changes in education and in the Polish school arise in particular from the pace of the ongoing transformation processes of the system, globalisation, and European integration processes, as well as the variable conditions of public administration in the country.

One of the fundamental aspects of the transformation of the administration of provision in the public education sphere is re-

¹⁶ See J. Kordziński, *Szkoła uczenia się*, Warszawa 2018.

¹⁷ R. Raszevska-Skałeczka, *E-administracja w rozwoju usług edukacyjnych – szkoła jako organizacja „ucząca się”*, in: *Ewolucja elektronicznej administracji publicznej*, eds. J. Korczak, R. Kusiak-Winter, Wrocław 2021, pp. 43–54.

lated to the optimisation of the performance of its public tasks,¹⁸ including the efficiency and quality of the public services provided. The sphere of public service provision has undergone one of the most far-reaching evolutions. Transformations have taken place, not only in the scope of the tasks of the administration of provision, but also in the forms of their execution and the catalogue of the actors involved in this process. Decentralisation, commercialisation, marketisation, and functional privatisation are becoming key trends in this area, with the most extensive changes affecting the sphere of public service provision.¹⁹

In practice, this raises the question of the proportion between the degree of involvement of the state and the market in the sphere of educational services. The answer lies, *inter alia*, in the formulated methods of providing citizens with the most important public services within the framework of the new public management.²⁰ In the view of D. Sześciło, new public management in the sphere of public service provision is based on the concept of marketisation, meaning “the application in the organisation and direct provision of public services of mechanisms based on competition, private law forms of organising and providing services, broad participation of private entities in this process, and ensuring citizens’ choice of providers of a given service.”²¹ The author notes that in theory, marketisation does not necessarily mean the privatisation of the performance of public tasks, understood as “all manifestations of the abandonment of the performance of tasks by public administration entities, operating in the forms of public law.”²² Marketisation should result in a significant transformation of the role of the administration – from a direct provider

¹⁸ M. Kisała, *Zasada sprawności w wykonywaniu zadań publicznych przez jednostki samorządu terytorialnego*, “Roczniki Nauk Prawnych” 2015, Vol. 25, No. 1, p. 153 et seq.

¹⁹ D. Sześciło, *Administracja dobrobytu. Ewolucja zakresu i form wykonywania funkcji świadczące*, in: *Administracja i zarządzanie publiczne. Nauka o współczesnej administracji*, ed. D. Sześciło, Warszawa 2014, p. 124.

²⁰ D. Sześciło, *Rynek. Prywatyzacja*, p. 14 et seq.

²¹ *Ibidem*, p. 14.

²² *Ibidem*; cf. S. Biernat, *Prywatyzacja zadań publicznych. Problematyka prawna*, Warszawa–Kraków 1994, p. 25.

of public services to an organiser and regulator of the provision of public services by external contractors.²³ The complexity of public tasks, the dynamics of the public administration environment,²⁴ and the marketisation of public services call for a review of the legal possibilities of action in terms of the agility and efficiency of the administration of provision on the public service market or equal access to public goods.²⁵ Social needs and the catalogue of public tasks, as well as the marketisation of public services, have evolved in tandem with political, social, economic and environmental changes, globalisation trends, and diversified information and communication technologies.²⁶

The need for a reform of public administration in the sphere of public education also stems from the necessity to rationalise public expenditures, whereas rational management of public funds necessitates changes in the direction of the reform in question, i.e. structural reform, functional reform, reform of legal regulations, reform of public finances, etc.²⁷ Reforming public administration is necessary in a state, as is dictated by its role and development occurring in the state, including the day-to-day satisfaction of social needs. The market for educational services in the age of the information society and globalisation is becoming a global market, with both opportunities and threats.²⁸ One of

²³ D. Sześciło, *Rynek*, p. 15.

²⁴ See J. Korczak, *Otoczenie administracji publicznej*, "Przegląd Prawa i Administracji" 2017, Vol. 111; R. Raszevska-Skałeczka, *Wybrane segmenty otoczenia administracji publicznej w sferze edukacji i ich wpływ na oświatę samorządową w zakresie wykonywania zadań oświatowych*, "Przegląd Prawa i Administracji" 2017, Vol. 111, p. 159 et seq.

²⁵ See M. Woźniak (ed.), *Administracja dóbr i usług publicznych*, Warszawa 2013; M. Woźniak, E. Pierzchała (eds.), *Dobra publiczne w administracji*, Toruń 2014; R. Raszevska-Skałeczka, *W obliczu administracji świadczącej i jej zadań publicznych w ujęciu nauk administracyjnych*, in: *Efektywność ekonomiczna jako cel prywatyzacji zadań z zakresu administracji świadczącej: studium prawn-administracyjne*, eds. J. Blicharz, R. Raszevska-Skałeczka, Wrocław 2020, pp. 11–40.

²⁶ See M. Kisała, *Zasada sprawności*, p. 157.

²⁷ M. Miemiec, W. Miemiec, *Reformowanie*, pp. 487–492.

²⁸ M. Sulmicka, *Rynek edukacji w dobie społeczeństwa informacyjnego i globalizacji*, <https://instytut.info/wp-content/uploads/2016/08/14-Sulmicka.pdf> (access: 30.10.2022).

the main factors increasing demand for education is the growing awareness of the value of education in a global market.

The determinants of reforming the administration of provision in the sphere of social welfare are comparable to the causes for reforms carried out in public education. Over the years, we can observe various trends and directions of development in social welfare. They are mainly related to the evolution of the scope of its tasks or the ways of their implementation, the restitution of local self-government after 1989, as well as the possibility for non-public entities to participate in the implementation of public tasks in the area of social welfare.²⁹ Recent years have shown that social welfare has been undergoing changes due to unpredictable events, e.g. the COVID-19 outbreak. In the era of the COVID-19 pandemic, social welfare institutions have been faced with numerous challenges, e.g. creating the right conditions for the care of residents of social welfare homes and the homeless, organising the provision of services to people in quarantine or requiring additional support, e.g. the elderly, the disabled.³⁰ The challenges indicated have provided the impetus in the era of COVID-19 to regulate the principles of conducting a family community interview with quarantined persons, thus ensuring the continuity and effectiveness of its operation and functioning. To this end, Article 15o was introduced into the Law of 2.03.2020 on special solutions related to the prevention, counteracting, and eradication of COVID-19, and other infectious diseases and crisis situations caused by them,³¹ and regulated the rules for conducting a community interview with persons in quarantine.

Innovation and new technologies represent further cause for reforming the social welfare administration. These are becoming an impulse to introduce new approaches to the implementation of public tasks using IT tools. One of the recent challenges for the national social welfare administration also includes Russia's ag-

²⁹ D. Cendrowicz, *O współczesnym zakresie znaczeniowym pojęcia administracji świadczącej w nauce prawa administracyjnego*, in: *Aktualność pojęć prawa administracyjnego*, ed. W. Jakimowicz, Warszawa 2021, p. 302.

³⁰ D. Cendrowicz, *O współczesnym zakresie*, p. 197.

³¹ *Journal of Laws of 2021, item 2095.*

gression against Ukraine and the influx of Ukrainian citizens into Poland. The war crisis in Ukraine has made it necessary to develop new models for the provision of public services in the sphere of social welfare, extending to Ukrainian citizens who arrived on Polish territory after 24 February 2022. The Russian aggression against Ukraine is first and foremost a dramatic situation for people, which in the long term entails poverty, homelessness, or other social risks. This calls for assistance within the national assistance system to be provided to the identified Ukrainian citizens, safeguarding them from falling into poverty or homelessness and, in the longer term, contributing to their integration into Polish society.³²

3. Selected directions of change and development of the administration of provision in the sphere of public education and social welfare

One of the means to reform the administration of provision is its marketisation, which consists not only in transforming the entities providing the services but, above all, in changing the way public services are organised, which may take various organisational, financial and legal forms, including: outsourcing public tasks to private entities (so-called outsourcing of public tasks); public-private partnerships; public service vouchers.³³

The administration of provision is expensive, hence the need to 'economise' it, e.g. the economics of education (*inter alia*, the economic problems of local authorities in relation to education policy, the costs of education, and systems of financing).³⁴ Its nature calls for the need to focus on the relationship between inputs and outputs and to perform economic analyses using economic calculation. According to Jerzy Pośluszny, "the basic assumption of

³² M. Bochenek, *Wsparcie finansowe dla gmin i podmiotów na rzecz uchodźców z Ukrainy*, Lex 2022.

³³ D. Sześciło, *Rynek*, p. 14 et seq.

³⁴ More broadly see A. Jeżowski, *Ekonomika oświaty*.

the emerging new concept of the administration of provision is the marketisation of public services, consisting in increasing the share of private financial resources in the performance of state tasks. The essence of this assumption is the financial participation of citizens in the costs of public services.”³⁵ However, it must be born in mind that “education cannot be conducted entirely on the principles of a market economy, as some consumers (citizens) would not be able to purchase this service on account of their low income. Therefore, it seems expedient to introduce market elements into education, while at the same time not restricting access to it for the social strata with lower incomes.”³⁶ It is becoming increasingly common that improvements in the rationality of educational expenditure are sought in raising the quality of educational services, including, *inter alia*, through competitiveness in this market. Until recently, the state had a monopoly on the provision of educational services.³⁷

While a variety of proposals for the modernisation of public administration are being formulated, a common view is also that perhaps an alternative would be the socialisation of tasks as opposed to privatisation in the sense that “Privatisation would be fully concerned with a private entity in the sense of economic law, socialisation (in the renewed sense) with an entity that does not seek to maximise profits, but allocates them to social purposes and self-development. One must acknowledge that the administration always operates under conditions of instability.”³⁸ Undoubtedly, the outsourcing of tasks to non-public entities and privatisation are changing the model of administration in relation to its fields of implementation.³⁹ At the same time, it should be emphasised that Polish legislation has created in education and

³⁵ J. Poślusznny, *O nowej koncepcji administracji świadczącej*, in: *Aktualne problemy administracji i prawa administracyjnego*, ed. J. Poślusznny, Przemysław-Rzeszów 2003, pp. 316, 321.

³⁶ J. Polcyn, *Państwo jako podmiot zamawiający usługi edukacyjne dla społeczeństwa*, “Studia Ekonomiczne” 2015, No. 209, p. 162.

³⁷ *Ibidem*, p. 160.

³⁸ I. Lipowicz, *Samorząd terytorialny jako podmiot*, p. 125.

³⁹ *Ibidem*.

science the possibility of choosing between public entities providing services of an educational nature and organisationally diverse private entities carrying out this type of activity. The right to choose the provider of educational services has its roots not only in the Polish legal system, but also in the provisions of international public law.⁴⁰

One of the important changes in the field of the administration of provision is computerisation in the way public tasks are carried out. The problems associated with the functioning of public administration in the era of the COVID-19 epidemic have shown the importance of ensuring digital access to public services provided to the citizen.⁴¹ The computerisation of public administration is a major issue in the European Union and its Member States. The need to digitise the activities of the administration of provision has been recognised as well as the need to accompany this with the development of information technologies and e-competences. The advancement of knowledge in the field of e-competences is a challenge faced by both the administration of provision and the citizens using the services it provides (remote learning, electronic administrative proceedings in social welfare).⁴² Their possession by applicants in social welfare is indispensable, e.g. for submitting a letter in the form of an electronic document via the ePUAP or the Emp@tia system. Applicants in social welfare, on the other

⁴⁰ See R. Raszevska-Skałeczka, *Udział podmiotów niepublicznych w realizacji zadań oświatowych na kanwie wybranych form prywatyzacji zadań publicznych*, "Opolskie Studia Administracyjno-Prawne" 2018, Vol. 16/1 (4), pp. 29–43; eadem, *W kierunku cywilizacji administracji świadczącej na tle zadań oświatowych – powierzanie zadań publicznych podmiotom niepublicznym*, in: *Cywilizacja administracji publicznej. Księga jubileuszowa z okazji 80-lecia urodzin prof. nadzw. UW dr hab. Jana Jeżewskiego*, ed. J. Korczak, pp. 413–426; J. Pierzchała, *Prawo oświaty prywatnej*, Warszawa 2016.

⁴¹ Supreme Audit Office – Department of Szczecin, *Raport z kontroli pt. „Funkcjonowanie urzędów administracji publicznej w okresie epidemii COVID-19”*, <https://www.nik.gov.pl/plik/id,25613,vp,28386.pdf> (access: 14.11.2022).

⁴² D. Cendrowicz, *Rozwój e-kompetencji w administracji publicznej na przykładzie pomocy społecznej*, in: *Ewolucja elektronicznej administracji publicznej*, eds. J. Korczak, R. Kusiak-Winter, Wrocław 2021, p. 73.

hand, are among those who are subject to digital exclusion, which limits their ability to apply for benefits in electronic form.⁴³

An example of the changes taking place in the era of COVID-19 in the social welfare sphere is the regulation of the way in which a family community interview is conducted with quarantined persons. Pursuant to Article 15o(1) of the COVID-19: “For reasons related to the prevention of COVID-19, whenever a family community interview or its update is required under the Act of 12.03.2004 on social welfare (further: SWA),⁴⁴ in particular with a person or family who has been quarantined in connection with a suspected infection or contagious disease, the determination of the personal, family, income, and property situation, instead of by conducting a family community interview or its update, may be carried out on the basis of: 1) a telephone interview by a social worker and 2) the documents or statement referred to in Article 107 (5b) of the SWA, as well as their copies, including electronic copies, obtained from the person or family applying for assistance, or 3) information made available by the entities referred to in Article 105 of the SWA” (e.g. Social Insurance Institution, Agricultural Social Insurance Fund, Police).

It is worth adding here that, in the case of people with disabilities due to hearing impairments, the community interview should take place using communication supports,⁴⁵ such as solutions or services that enable contact, in particular through the use of e-mail; text messaging, including the use of SMS, MMS or instant messaging; audiovisual communication; or websites meeting accessibility standards for people with disabilities.⁴⁶

It should be noted that the applicant’s failure to provide relevant explanations during the community interview by telephone, or failure to answer the telephone may be treated as situations

⁴³ Ibidem, p. 83.

⁴⁴ Journal of Laws of 2023, item 901.

⁴⁵ They are referred to in Article 3(5) of the Act of 19.08.2011 on sign language and other means of communication (Journal of Laws 2017, item 1824).

⁴⁶ See more broadly: D. Cendrowicz, *Postępowanie w sprawie świadczeń pomocy społecznej w okresie COVID-19*, in: *Funkcjonowanie administracji publicznej w okresie pandemii COVID-19*, ed. E. Ura, Rzeszów 2022, pp. 315–326.

which effectively impede the conduct of the community interview. If such behaviour is not justified by any circumstances, it may be qualified as an expression of lack of cooperation in solving the difficult situation of the applicant.⁴⁷ The telephone form of the community interview also means that the social worker does not have the capacity to verify the information provided to him/her by the applicant at their place of residence or stay. Moreover, the telephone form of the community interview requires the applicants to have relevant digital competences.

Another need that arises is to deformalise the procedure for granting social welfare benefits to Ukrainian citizens who, in connection with Russia's aggression against Ukraine, found themselves on the territory of the Republic of Poland. Such an example is the regulation under Article 29(2) of the AoAUC, according to which social welfare benefits are granted to citizens of Ukraine on the basis of a statement on their personal, family, income, and property situation. The declaration is made under pain of criminal liability for making a false declaration.⁴⁸ The adopted solution results in the fact that in administrative proceedings on the benefits provided under the SWA, in which the applicant is a citizen of Ukraine covered by the scope of the AoAUC, a community interview is not carried out unless doubts arise as to the content of the statements made by the applicant.⁴⁹

4. Conclusion

In the science of administrative law, the concept of the administration of provision enjoys unflagging interest, as do issues related to its reform. This is hardly surprising, since the administration of provision has an impact on the vital everyday matters of each and every one of us, and currently people make use of its services

⁴⁷ Judgment of the Provincial Administrative Court of Gdańsk of 6. May 2022, III SA/Gd 922/21, Lex No. 3343434.

⁴⁸ See Art. 29(2) in connection with Art. 2(3) of AoAUC.

⁴⁹ See Art. 29 of AoAUC.

on an unprecedented scale, often basing their existence and functioning on the possibility of benefiting from them (the homeless, the disabled, or the elderly). The concept of the administration of provision has evolved over a long period of time, and its versatility and the nature of the tasks it performs on behalf of the population mean that it continues to be relevant.⁵⁰ The ongoing changes and challenges in the environment of the administration of provision (e.g. computerisation, the COVID-19 epidemic, the war crisis in Ukraine, and the system of financing the services provided) render it necessary to design its reforms in such a fashion that the scope of its tasks and the ways in which they are carried out are adapted to the conditions in which it functions. The envisaged changes should take into account complex demographic processes, the disappearance of borders in Europe, globalisation of economic processes, emerging regional or global markets,⁵¹ including those related to the provision of public services, computerisation, and the emergence of a global knowledge-based society, which is the result, *inter alia*, of achievements in science and technology, in particular information and communication technologies.⁵² The societies and economies that make up the OECD are now knowledge-based, with so-called 21st century competences and the essence of learning coming to the fore.⁵³ The reforms of the administration towards recentralisation do not find acceptance.⁵⁴ This raises the question of the limits of decentralisation of the administration of provision in public education and social welfare.⁵⁵

⁵⁰ D. Cendrowicz, *O współczesnym zakresie*, pp. 190, 202.

⁵¹ H. Kisilowska, *Hierarchia ważności wyzwań administracji*, p. 14.

⁵² H. Dumont, D. Istance, *Analiza i tworzenie środowisk uczenia się XXI wieku*, in: *Istota uczenia się. Wykorzystanie wyników badań w praktyce*, eds. H. Dumont, D. Istance, F. Benavides, Warszawa 2013, p. 39.

⁵³ See more: H. Dumont, D. Istance, F. Benavides (eds.), *Istota uczenia się. Wykorzystanie wyników badań w praktyce*, Warszawa 2013, *passim*.

⁵⁴ J. Jakubek-Lalik, *Decentralizacja czy recentralizacja? Kilka uwag o regulacji konstytucyjnej i praktyce funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce*, in: *Decentralizacja i recentralizacja w administracji publicznej*, eds. B. Jaworska-Dębska, E. Olejniczak-Szałowska, R. Budzisz, Warszawa-Łódź 2019, pp. 105–118.

⁵⁵ See A. Wiktorowska, *Granice decentralizacji*, "Studia Iuridica" 2020, No. 85, pp. 40–47.

Therefore, Jan Boć's observation that preserves its validity is that "the objectives of administration, its tasks, forms, and methods of action, organisational structures, the scope of regulation by law, people and even names, change. There is nothing permanent except for the administration itself."⁵⁶ Referring to the quoted statement, it should be noted that the administration of provision was, is and will be needed in meeting fundamental social needs in the sphere of public education and social welfare.

SUMMARY

Reforms of the administration of provision –
selected directions of change and development
in the sphere of public education and social welfare

The aim of the article is the analysis and evaluation of selected directions of changes and development in servicing public administration on the example of public education and social welfare. The article offers an attempt to formulate conclusions on selected directions of public administration reforms in the indicated areas of its activity. The questions will be answered as to where the impulses for reforming public administration today come from, and what mechanisms trigger and influence the reforms of public administration in the selected areas of its activity.

Keywords: administrative reforms; determinants of public administration reforms; administration of provision; public education; social welfare

STRESZCZENIE

Reformowanie administracji świadczącej – wybrane kierunki zmian i rozwoju w sferze edukacji publicznej i pomocy społecznej

Celem artykułu jest analiza i ocena wybranych kierunków zmian i rozwoju w sferze administracji świadczącej na przykładzie edukacji publicznej i pomocy społecznej. W artykule zostanie podjęta próba sformułowania wniosków w zakresie wybranych kierunków reform administracji

⁵⁶ J. Boć, *Obywatel wobec ingerencji*, p. 5.

publicznej we wskazanych obszarach jej aktywności. Zostaną udzielone odpowiedzi na pytania, skąd dzisiaj płyną impulsy reformowania administracji świadczącej, jakie mechanizmy uruchamiają i kształtują reformy administracji publicznej w wybranych sferach jej działania.

Słowa kluczowe: reformy administracyjne; determinanty reform administracji publicznej; administracja świadcząca; edukacja publiczna; pomoc społeczna

BIBLIOGRAPHY

- Behr J., *Usługi publiczne w czasie pandemii COVID-19. Analiza z uwzględnieniem specyfiki świadczenia usług niematerialnych*, "Prawo" 2021, Vol. 333.
- Biernat S., *Prywatyzacja zadań publicznych. Problematyka prawna*, Warszawa–Kraków 1994.
- Blicharz J., Zacharko L., *Przyszłość samorządu terytorialnego w dobie globalizacji*, "Przegląd Prawa i Administracji" 2021, Vol. 125.
- Bochenek M., *Wsparcie finansowe dla gmin i podmiotów na rzecz uchodźców z Ukrainy*, Lex 2022.
- Boć J., *Obywatel wobec ingerencji współczesnej administracji*, "Prawo" 1985, Vol. 138.
- Cendrowicz D., *Kontekst zasady pomocniczości*, in: *Prawo administracyjne – zagadnienia ogólne i ustrojowe*, eds. J. Blicharz, P. Lisowski, Warszawa 2022.
- Cendrowicz D., *O współczesnym zakresie znaczeniowym pojęcia administracji świadczącej w nauce prawa administracyjnego*, in: *Aktualność pojęć prawa administracyjnego*, ed. W. Jakimowicz, Warszawa 2021.
- Cendrowicz D., *Postępowanie w sprawie świadczeń pomocy społecznej w okresie COVID-19*, in: *Funkcjonowanie administracji publicznej w okresie pandemii COVID-19*, ed. E. Ura, Rzeszów 2022.
- Cendrowicz D., *Rozwój e-kompetencji w administracji publicznej na przykładzie pomocy społecznej*, in: *Ewolucja elektronicznej administracji publicznej*, eds. J. Korczak, R. Kusiak-Winter, Wrocław 2021.
- Drapińska A., *Zarządzanie relacjami na rynku usług edukacyjnych szkół wyższych*, Warszawa 2012.
- Dumont H, Istance D., *Analiza i tworzenie środowisk uczenia się XXI wieku*, in: *Istota uczenia się. Wykorzystanie wyników badań w praktyce*, eds. H. Dumont, D. Istance, F. Benavides, Warszawa 2013.

- Dumont H., Istance D., Benavides F. (eds.), *Istota uczenia się. Wykorzystanie wyników badań w praktyce*, Warszawa 2013.
- Duniewska Z., *Prawo administracyjne – wprowadzenie*, in: *System Prawa Administracyjnego*, Vol. 1. *Instytucje prawa administracyjnego*, eds. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel, , Warszawa 2015.
- Gąsiorek P., *Kształcenie uczniów z Ukrainy w roku szkolnym 2022/2023*, Lex 2022.
- Jakubek-Lalik J., *Decentralizacja czy recentralizacja? Kilka uwag o regulacji konstytucyjnej i praktyce funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce*, in: *Decentralizacja i recentralizacja w administracji publicznej*, eds. B. Jaworska-Dębska, E. Olejniczak-Szałowska, R. Budzisz, Warszawa–Łódź 2019.
- Jeżowski A., *Ekonomika oświaty w zarządzaniu szkołą*, Warszawa 2012.
- Kieres L., *Spółeczna gospodarka rynkowa w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego*, “Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu” 2014, No. 372.
- Kisała M., *Zasada sprawności w wykonywaniu zadań publicznych przez jednostki samorządu terytorialnego*, “Roczniki Nauk Prawnych” 2015, Vol. 25, No. 1.
- Kisilowska H., *Hierarchia ważności wyzwań administracji publicznej wobec kryzysu ekonomicznego w Polsce i w Europie*, in: *Administracja publiczna wobec wyzwań kryzysu ekonomicznego i jego konsekwencji społecznych*, eds. W. Mikułowski, A. Jezierska, Warszawa 2014.
- Korczak J., *Otoczenie administracji publicznej*, “Przegląd Prawa i Administracji” 2017, Vol. 111.
- Kordziński J., *Szkoła uczenia się*, Warszawa 2018.
- Kusiak-Winter R., *Otoczenie polityczno-prawne administracji publicznej*, “Przegląd Prawa i Administracji” 2017, Vol. 111.
- Kusiak-Winter R., Korczak J. (eds.), *Ewolucja elektronicznej administracji publicznej*, Wrocław 2021.
- Lipowicz I., *Samorząd terytorialny jako podmiot administracji świadczącej*, “Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2015, J. 3.
- Lipowicz I., *Samorząd terytorialny XXI wieku*, Warszawa 2020.
- Łukasiewicz J., *Tradycje badawcze i zmiany paradygmatów w nauce administracji*, in: *Między tradycją a przyszłością w nauce prawa administracyjnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Janowi Bociowi*, ed. J. Supernat, Wrocław 2009.

- Mednis A., *Rewolucja technologiczna w zarządzaniu publicznym. E-administracja*, in: *Administracja i zarządzanie publiczne. Nauka o współczesnej administracji*, ed. D. Sześciło, Warszawa 2014.
- Miemiec M., Miemiec W., *Reformowanie administracji publicznej*, in: *Między tradycją a przyszłością w nauce prawa administracyjnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Janowi Bociowi*, ed. J. Supernat, Wrocław 2009.
- Millon-Delson Ch., *Zasada subsydiarności - założenia, historia, problemy współczesne*, in: *Subsydiarność*, ed. D. Milczarek, Warszawa 1998.
- Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Szczecinie, *Raport z kontroli pt. „Funkcjonowanie urzędów administracji publicznej w okresie epidemii COVID-19,”* <https://www.nik.gov.pl/plik/id,25613,vp,28386.pdf>.
- Pierchała J., *Edukacja niepubliczna wobec wyzwań reformy edukacji*, in: *Trzeci sektor i ekonomia społeczna. Uwarunkowania prawne. Kierunki działań*, eds. J. Blicharz, L. Zacharko, Wrocław 2017.
- Pierchała J., *Prawo oświaty prywatnej*, Warszawa 2016.
- Polcyn J., *Państwo jako podmiot zamawiający usługi edukacyjne dla społeczeństwa*, „*Studia Ekonomiczne*” 2015, No. 209.
- Posłuszny J., *O nowej koncepcji administracji świadczącej*, in: *Aktualne problemy administracji i prawa administracyjnego*, ed. J. Posłuszny, Przemyśl–Rzeszów 2003.
- Raszewska-Skałicka D., *Wybrane segmenty otoczenia administracji publicznej w sferze edukacji i ich wpływ na oświatę samorządową w zakresie wykonywania zadań oświatowych*, „*Przegląd Prawa i Administracji*” 2017, Vol. 111.
- Raszewska-Skałicka R., *E-administracja w rozwoju usług edukacyjnych – szkoła jako organizacja „ucząca się”*, in: *Ewolucja elektronicznej administracji publicznej*, eds. R. Kusiak-Winter, J. Korczak, Wrocław 2021.
- Raszewska-Skałicka R., *Udział podmiotów niepublicznych w realizacji zadań oświatowych na kanwie wybranych form prywatyzacji zadań publicznych*, „*Opolskie Studia Administracyjno-Prawne*” 2018, Vol. 16/1 (4).
- Raszewska-Skałicka R., *W kierunku cywilizacji administracji świadczącej na tle zadań oświatowych – powierzanie zadań publicznych podmiotom niepublicznym*, in: *Cywilizacja administracji publicznej. Księga jubileuszowa z okazji 80-lecia urodzin prof. nadzw. UW dr hab. Jana Jeżewskiego*, ed. J. Korczak, Wrocław 2017.

- Raszevska-Skałeczka R., *W obliczu administracji świadczącej i jej zadań publicznych w ujęciu nauk administracyjnych*, in: *Efektywność ekonomiczna jako cel prywatyzacji zadań z zakresu administracji świadczącej: studium prawn-administracyjne*, eds. J. Blicharz, R. Raszevska-Skałeczka, Wrocław 2020.
- Rosa G. (ed.), *Konsument na rynku usług*, Warszawa 2015.
- Sulmicka M., *Rynek edukacji w dobie społeczeństwa informacyjnego i globalizacji*, <https://instytut.info/wp-content/uploads/2016/08/14-Sulmicka.pdf>.
- Sześciło D., *Administracja dobrobytu. Ewolucja zakresu i form wykonywania funkcji świadczące*, in: *Administracja i zarządzanie publiczne. Nauka o współczesnej administracji*, ed. D. Sześciło, Warszawa 2014.
- Sześciło D., *Rynek. Prywatyzacja. Interes publiczny. Wyzwania urynkowania usług publicznych*, Warszawa 2014.
- Szpor A., *Państwo a subsydiarność jako zasada prawa w UE i w Polsce*, "Samorząd Terytorialny" 2001, No. 1–2.
- Śliwierski B., *Diagnoza uspołecznienia publicznego szkolnictwa III RP w gorszej centralizmu*, Kraków 2013.
- Śliwierski B., *Edukacja (w) polityce. Polityka (w) edukacji. Inspiracje do badań polityki oświatowej*, Kraków 2015.
- Śliwierski B., *Problemy współczesnej edukacji. Dekonstrukcja polityki oświatowej III RP*, Warszawa 2009.
- Śliwierski B., *Szkoła w wirażu zmian politycznych. Bez cenzury*, Kraków 2012.
- Wacinkiewicz D., *Horyzontalny wymiar zasady subsydiarności – uwagi w kontekście koncepcji decentralizacji i samorządu terytorialnego Tadeusza Bigi*, "Prawo" 2021, Vol. 333.
- Wiktorowska A., *Granice decentralizacji*, "Studia Iuridica" 2020, No. 85.
- Woźniak M. (ed.), *Administracja dóbr i usług publicznych*, Warszawa 2013.
- Woźniak M., Pierzchała E. (eds.), *Dobra publiczne w administracji*, Toruń 2014.